

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI 1**

z dnia 27 stycznia 2015 r.

w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń
Na podstawie [art. 57 ust. 3](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się program zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, będzie realizowany w latach 2015-2017.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIK

PROGRAM ZWALCZANIA I MONITOROWANIA CHOROBY AUJESZKIEGO U ŚWIŃ

1.

Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby Aujeszkiego

Pierwszy przypadek choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono w 1958 r. u zwierząt futerkowych. Rok później po raz pierwszy zarejestrowano tę chorobę u świń.

Badania zmierzające do wykrycia w Rzeczypospolitej Polskiej seroreagentów dla wirusa choroby Aujeszkiego były prowadzone wyrywkowo od połowy lat 60. ubiegłego wieku, a systematycznie, ale w ograniczonym zakresie od 1990 r. przez Zakład Chorób Świń Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

W 2006 r. Rzeczpospolita Polska wdrożyła program zwalczania choroby Aujeszkiego u świń w województwie lubuskim, który w 2008 r. został rozszerzony na pozostałe województwa Rzeczypospolitej Polskiej.

W latach 2006-2007 na obszarze województwa lubuskiego na podstawie wyników badań serologicznych przeprowadzonych w ramach wyżej wymienionego programu stwierdzono 8 stad zakażonych oraz 44 zwierzęta zakażone wirusem choroby Aujeszkiego. Średni odsetek stad i zwierząt zakażonych na obszarze województwa lubuskiego w latach 2006 i 2007 wynosił odpowiednio 0,21% i 0,04%.

W latach 2008-2011 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wyników badań serologicznych przeprowadzonych w ramach wyżej wymienionego programu stwierdzono 18 694 stad zakażonych oraz 46 662 zwierząt zakażonych wirusem choroby Aujeszkiego. Średni odsetek stad i zwierząt zakażonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2008-2011 wynosił odpowiednio 1,74% i 0,54%.

W 2012 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzony został program zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń na lata 2012-2014. Na podstawie wyników badań serologicznych przeprowadzonych w ramach wyżej wymienionego programu w latach 2012-2013 stwierdzono 436 stad zakażonych oraz 986 zwierząt zakażonych wirusem choroby

Aujeszkiego. Średni odsetek stad i zwierząt zakażonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2012-2013 wynosił odpowiednio 0,1% oraz 0,05%.

Szczegółowe wyniki realizacji programu w latach 2006-2013 są przedstawione w ust. 4.

W wyniku realizacji programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń w latach 2006-2014 utworzono na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej 91 regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego u świń. Ostatnie 3 regiony położone na obszarze województw: małopolskiego, podkarpackiego oraz wielkopolskiego zostały wpisane do wykazu regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego i informacja ta została następnie zamieszczona na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii w dniu 5 sierpnia 2014 r.

2.

Opis programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego

Programem zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń, zwanym dalej "programem", są objęte wszystkie stada świń zarejestrowane zgodnie z [ustawą](#) z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281, z późn. zm.), przy czym w rozumieniu programu za świnię uznaje się zwierzęta z rodziny Suidae, z wyjątkiem dzików. W przypadku nieprzestrzegania przepisów ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt w stosunku do posiadacza świń stosuje się sankcje, o których mowa w [art. 33](#) tej ustawy.

Na potrzeby programu rozróżnia się następujące rodzaje stad świń:

- 1) stada zarodowe, za które uważa się stada, w których znajdują się knury lub lochy i prosięta ssące, w których prosięta odsadzone od loch są przeznaczone do dalszej hodowli lub chowu w innych siedzibach stad, przez które rozumie się wszelkie budynki, zagrody, pastwiska lub miejsca na otwartej przestrzeni, w których przebywa dane stado, a także jest prowadzony chów lub hodowla tych zwierząt;
- 2) stada tuczników, za które uważa się stada znajdujące się w gospodarstwach, do których wprowadza się z innych gospodarstw prosięta lub warchlaki przeznaczone do tuczu, a następnie do uboju;
- 3) stada o pełnym cyklu produkcyjnym, za które uważa się stada inne niż stada zarodowe i stada tuczników, a w szczególności stada, w których znajdują się lochy lub knury i lochy oraz potomstwo w różnym wieku produkcyjnym (prosięta, warchlaki i tuczniki).

Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (stan na marzec 2014 r.)

Region	Gatunek zwierząt objętych programem	Liczba stad	Pogłowie świń w tysiącach sztuk	
Rzeczpospolita Polska	świnie	270 590 ^{*)}	lochy przeznaczone do	pozostałe grupy produkcyjne lub

chovu	hodowlane świń
1 010,1 ^{**)}	10 175,9 ^{**)}

^{*)} Według danych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

^{**)} Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

Okres realizacji programu jest zaplanowany na lata 2015-2017. Program jest kontynuacją programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego, realizowanego w latach 2012-2014 na podstawie [rozporządzenia](#) Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. poz. 1440).

Celem programu jest uznanie przez Komisję Europejską terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego u świń. W odniesieniu do poszczególnych regionów cel ten może zostać osiągnięty do końca 2015 r., a w odniesieniu do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - do końca 2017 r.

W ramach programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń realizowanego w latach 2008-2011 przeprowadzono badania serologiczne świń w ramach pierwszego, drugiego i trzeciego pobrania próbek krwi. Ponadto w stadach, które uzyskały status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego oraz urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, rozpoczęto badania serologiczne świń w ramach stałego monitorowania choroby. W latach 2012-2014 kontynuowano badania w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkyego u świń. W stadach, które nie spełniały warunków dla objęcia ich stałym monitorowaniem tej choroby, przeprowadzono badania serologiczne świń w ramach pierwszego, drugiego i trzeciego pobrania próbek krwi.

W latach 2015-2017 będą kontynuowane badania w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkyego u świń.

Pobraniu próbek krwi w ramach realizacji programu podlegają świnię w wieku od 12. tygodnia życia. Program nie przewiduje wyjątków od tej zasady.

Urzędowy lekarz weterynarii może odstąpić od pobierania próbek krwi od loch ciężarnych w okresie stanowiącym 10% czasu trwania ciąży bezpośrednio poprzedzającym planowany termin porodu oraz 48 h po porodzie. O wyproszeniu posiadacz świń informuje urzędowego lekarza weterynarii odpowiedzialnego za pobieranie próbek krwi, w celu pobrania przez niego brakujących próbek krwi w najbliższym możliwym terminie.

Serologiczne badania laboratoryjne prowadzone w ramach programu są zgodne z normami określonymi w [załączniku III](#) do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie (Dz. Urz. UE L 59 z 04.03.2008, str. 19, z późn. zm.).

W latach 2008-2014 prowadzono również zwalczanie choroby Aujeszkyego w stadach, w których uzyskano co najmniej jeden dodatni wynik badania serologicznego. Zwalczanie prowadzono zgodnie z metodą "szczepienie - eliminacja", polegającą na szczepieniu świń w stadach zakażonych, badaniu serologicznym świń stada podstawowego i uboju lub zabiciu

świń, u których uzyskano dodatni wynik tego badania, lub na alternatywnej metodzie likwidacji wirusa w stadzie. Alternatywną metodą likwidacji wirusa w stadzie zakażonym było:

- 1) odroczony ubój świń w stadzie, polegający na uboju świń po osiągnięciu masy ubojowej, a w przypadku stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym - także na uboju loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt, albo
- 2) w uzasadnionych przypadkach natychmiastowe poddanie ubojowi lub zabicie wszystkich świń w stadzie.

O metodzie zwalczania choroby decydował powiatowy lekarz weterynarii po przeprowadzeniu analizy ryzyka, biorąc w szczególności pod uwagę liczbę stad zakażonych na obszarze powiatu, obsadę zwierząt w tych stadach, dobrostan zwierząt i inne przesłanki epizootyczne (w szczególności sytuację epizootyczną w powiatach sąsiadujących), a także przesłanki ekonomiczne. W przypadku gdy odsetek stad zakażonych w powiecie był równy lub wyższy niż 5% o metodzie zwalczania choroby powiatowy lekarz weterynarii decydował w uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim lekarzem weterynarii.

Zwalczanie i monitorowanie choroby Aujeszkiego u świń w latach 2015-2017 będzie kontynuowane w przypadkach i na zasadach ustalonych w programie.

Do czynności związanych z realizacją programu powiatowi lekarze weterynarii mogą wyznaczać lekarzy weterynarii i inne osoby, o których mowa w [art. 16 ust. 1](#) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.). Wyznaczonym osobom odpowiednio za pobranie próbek krwi od świń do badania laboratoryjnego albo za wykonanie czynności pomocniczych, po wykonaniu zleconych czynności i przedstawieniu faktury lub rachunku, przysługuje wynagrodzenie, zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. z 2013 r. poz. 424).

Za realizację programu na obszarze powiatu jest odpowiedzialny właściwy powiatowy lekarz weterynarii, natomiast na obszarze województwa właściwy wojewódzki lekarz weterynarii.

Zgodnie z [art. 57 ust. 8](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539) realizację programu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nadzoruje Główny Lekarz Weterynarii.

2.1.

Pobieranie próbek krwi od świń do badań w kierunku choroby Aujeszkiego

W odniesieniu do stad objętych stałym monitorowaniem choroby Aujeszkiego u świń stosuje się ust. 2.1.1. W odniesieniu do stad, które nie spełniają wymagań do objęcia ich stałym monitorowaniem choroby Aujeszkiego, o którym mowa w ust. 2.1.1, stosuje się ust. 2.1.2. 2.1.1.

Stałe monitorowanie choroby Aujeszkiego u świń

Serologiczne badania kontrolne w kierunku choroby Aujeszkyego u świń, zwane dalej "stałym monitorowaniem choroby", prowadzi się w stadach uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego. Celem stałego monitorowania choroby jest potwierdzenie utrzymywania statusu:

- 1) stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 2) regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Stałe monitorowanie choroby Aujeszkyego prowadzi się we wszystkich wymienionych w ust. 2 stadach świń znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Badania w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkyego są prowadzone raz w roku kalendarzowym. Odstęp między dwoma kolejnymi badaniami powinien wynosić od 3 do 12 miesięcy.

Badania w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkyego są przeprowadzane do czasu uznania przez Komisję Europejską terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego u świń.

W trakcie prowadzenia stałego monitorowania choroby Aujeszkyego świnię, od której są pobierane próbki do badań, są trwale i indywidualnie oznakowane przez urzędowego lekarza weterynarii pobierającego próbki lub posiadacza świń. Indywidualne oznakowanie świń jest wykonywane zgodnie z ust. 3.3.2.

2.1.1.1.

Pobieranie próbek krwi oraz dodatkowe środki ochronne

Wyboru liczby świń do zbadania w stadzie w ramach stałego monitorowania choroby Aujeszkyego dokonuje się zgodnie z zasadą pozwalającą na wykrycie z 95-procentowym prawdopodobieństwem świń zakażonych w stadzie przy założeniu, że ich odsetek wynosi 10% - dla loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym oraz 5% - dla tuczników w stadach tuczników.

Liczbę loch i knurów wytypowanych do zbadania w ramach stałego monitorowania choroby w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Liczba próbek krwi do pobrania w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w ramach stałego monitorowania choroby

Liczba hodowlanych loch i knurów w stadzie zarodowym i o pełnym cyklu produkcyjnym	Liczba próbek krwi do pobrania z każdego obiektu budowlanego w gospodarstwie
1-10	4 ^{*)}
11-25	8
26-100	24
101-500	26

501-1000	28
powyżej 1000	28

*) W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Liczbę świń wytypowanych do zbadania w ramach stałego monitorowania choroby w stadach tuczników przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Liczba próbek krwi do pobrania w stadach tuczników

Liczba świń w stadzie tuczników	Liczba próbek krwi do pobrania z każdego obiektu budowlanego w gospodarstwie
1-10	5 ^{*)}
11-25	10
26-100	40 ^{*)}
101-500	51
501-1000	57
powyżej 1000	58

*) W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W wyniku stwierdzenia podczas stałego monitorowania choroby jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek krwi powiatowy lekarz weterynarii nie może potwierdzić statusu stada, zakład higieny weterynaryjnej lub inne laboratorium zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii przesyła, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, próbkę krwi, z której uzyskano wynik wątpliwy, do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w ust. 3.1, w celu potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek krwi stosuje się ust. 2.1.1.3 akapit drugi pkt 1. Powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na przemieszczenie świń ze stada bezpośrednio do rzeźni i wystawić świadectwo zdrowia dla tych świń.

W trakcie stałego monitorowania choroby, w celu ochrony przed przeniesieniem wirusa choroby Aujeszkiego, stosuje się dodatkowe środki, a mianowicie:

1) niezależnie od warunków, o których mowa w ust. 2.7, świnię wprowadzaną do stad położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą pochodzić jedynie z państw trzecich, wymienionych w przepisach Unii Europejskiej, oraz muszą posiadać świadectwo zdrowia, wypełnione i podpisane przez urzędowego lekarza weterynarii państwa trzeciego, zgodnie z [art. 13](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

2) lochy z zaburzeniami rozrodu, w szczególności w przypadku poronień, powtarzania rui, mumifikacji płodów, rodzenia się martwych lub żywych osłabionych prosiąt, w stadzie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkiego poddaje się badaniu serologicznemu w kierunku choroby Aujeszkiego.

Posiadacz świń oraz osoba mająca kontakt ze świnią, w szczególności przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub zawodowych, ma obowiązek powiadomienia powiatowego lekarza weterynarii o zaburzeniach rozrodu u loch, o których mowa w akapicie piątym pkt 2.

Badania serologiczne świń, o których mowa w akapicie piątym pkt 2, przeprowadza powiatowy lekarz weterynarii w ramach programu.

2.1.1.2.

Stałe monitorowanie choroby w centrach pozyskiwania nasienia świń

W przypadku centrów pozyskiwania nasienia świń, w których pozyskuje się i poddaje obróbce nasienie wykorzystywane do sztucznego unasienniania, po uzyskaniu przez nie statusu stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego badaniami kontrolnymi w okresie 12 miesięcy obejmuje się co 3 miesiące 25% świń przebywających w centrum, tak aby w okresie 12 miesięcy zostało zbadanych 100% świń.

Badania w kierunku choroby Aujeszkiego wykonywane na podstawie [załącznika nr 2](#) ust. 18 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia świń (Dz. U. poz. 1016) mogą być zaliczane na poczet opisanych badań kontrolnych.

2.1.1.3.

Postępowanie w przypadku zawieszenia statusu stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego

Za stado zawieszone uznaje się stado świń o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkiego:

- 1) w którym podczas prowadzenia stałego monitorowania choroby uzyskano co najmniej jeden dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkiego, lub
- 2) do którego wprowadzono świnię lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych ustalonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego niespełniające wymagań określonych w [rozporządzeniu](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia owiec, kóz i koniowatych oraz komórek jajowych i zarodków owiec, kóz, koniowatych i świń (Dz. U. Nr 63, poz. 330) oraz w [rozporządzeniu](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia świń lub gdy wprowadzone do stada świnię lub materiał biologiczny nie zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia, a w przypadku nasienia - w adnotację, o której mowa w ust. 2.6.1 akapit piąty, lub
- 3) w którym brak jest możliwości pobrania przez powiatowego lekarza weterynarii próbek do badań w kierunku choroby Aujeszkiego u świń z przyczyn leżących po stronie właściciela zwierząt, pomimo wcześniejszego pisemnego powiadomienia właściciela o planowanej wizycie powiatowego lekarza weterynarii.

W przypadku gdy uzyskano w stadzie co najmniej jeden dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje stadu status stada zawieszono oraz:

1) zakazuje:

- a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada,
- b) przemieszczania świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych do stada,
- c) używania knurów do krycia naturalnego,
- d) wystawiania świadectw zdrowia dla świń znajdujących się w stadzie;

2) nakazuje:

- a) niezwłoczne poddanie ubojowi lub zabicie świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego,
- b) przeprowadzenie badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego wszystkich świń stada podstawowego oraz świń, które miały kontakt ze świnią, u której uzyskano dodatni wynik badania, a w przypadku stad tuczników - badania serologicznego pozwalającego na wykrycie, z 95-procentowym prawdopodobieństwem, 5% świń zakażonych w stadzie, a także niezwłoczne poddanie ubojowi lub zabicie świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego,
- c) przeprowadzenie w celu kontroli ponownego badania serologicznego, o którym mowa w lit. b, w kierunku choroby Aujeszkyego, po upływie co najmniej 30 dni od dnia przeprowadzenia poprzedniego badania, o którym mowa w lit. b,
- d) bieżące oczyszczanie i odkażanie.

Badania, ubój albo zabicie świń, u których uzyskano dodatni wynik badania, prowadzi się aż do wyeliminowania ze stada świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego. Odstęp między badaniami powinien wynosić co najmniej 30 dni.

W przypadku uzyskania w stadzie co najmniej jednego dodatniego wyniku badania serologicznego powiatowy lekarz weterynarii postępuje w sposób opisany w niniejszym ustępie.

W przypadku gdy do stada wprowadzono świnię lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych ustalonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego - niespełniające wymagań ustalonych w [rozporządzeniu](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia owiec, kóz i koniowatych oraz komórek jajowych i zarodków owiec, kóz, koniowatych i świń oraz w [rozporządzeniu](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia świń, lub gdy wprowadzone do stada świnię lub materiał biologiczny nie zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia, lub brak jest możliwości pobrania próbek do badań w kierunku choroby Aujeszkyego u świń z winy

właściciela, powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu, w drodze decyzji, status stada zawieszono, wprowadza w nim zakazy, o których mowa w akapicie drugim pkt 1, oraz nakazuje badania serologiczne świń w stadzie w kierunku choroby Aujeszkiego. Próbki krwi do badań serologicznych pobiera się zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2.1.1.1 - w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym zgodnie z tabelą nr 2, a w stadach tuczników - zgodnie z tabelą nr 3. W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania całe stado poddaje się, z nakazu powiatowego lekarza weterynarii wydanego w drodze decyzji, zabiciu lub ubojowi bez prawa do odszkodowania.

Ponadto w przypadkach wskazanych powyżej powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na przemieszczanie świń ze stada bezpośrednio do rzeźni i wystawić dla tych świń świadectwo zdrowia.

Zabicie świń lub poddanie ich ubojowi przeprowadza się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni, w której przeprowadza się te czynności.

Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii stwierdzi, że do stada wprowadzono świnię lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych, o których mowa w programie, a w przypadku materiału biologicznego niespełniającego wymagań określonych w [rozporządzeniu](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia owiec, kóz i koniowatych oraz komórek jajowych i zarodków owiec, kóz, koniowatych i świń oraz w [rozporządzeniu](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia świń albo gdy wprowadzone do stada świnię lub materiał biologiczny nie zostały zaopatrzone w świadectwa zdrowia, z zastrzeżeniem ust. 2.6.1, za przeprowadzenie badań świń w stadzie w kierunku choroby Aujeszkiego opłaty pobiera się od posiadacza świń.

Wysokość opłat za przeprowadzenie badań świń w stadzie w kierunku choroby Aujeszkiego jest określona w poz. 4 [załącznika nr 1](#) i poz. 11 [załącznika nr 2](#) do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 388).

Powiatowy lekarz weterynarii, po nadaniu stadu statusu stada zawieszono, niezwłocznie wprowadza informację o statusie epizootycznym tego stada do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zgodnie z [ustawą](#) z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Jeżeli w stadzie nie ma świń, u których uzyskano dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkiego, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, przywraca stadu utracony status i wprowadza informację o statusie epizootycznym do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych.

2.1.2.

Pobieranie próbek krwi w stadach o nieznanym statusie epizootycznym położonych w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkiego

W przypadku odtworzenia stada lub utworzenia nowego stada powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu w drodze decyzji status, jaki stado posiadało, z którego pochodzą świnie nowo wprowadzane, w dniu ich przemieszczenia do tego stada.

Jeżeli niemożliwe jest nadanie statusu stada urzędowo wolnego, powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu, w drodze decyzji, status stada podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkiego oraz:

1) zakazuje:

- a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada,
- b) wystawiania świadectw zdrowia świniom znajdującym się w tym stadzie oraz ich nasieniu, zarodkom lub komórkom jajowym, z wyjątkiem świadectw dla świń przemieszczanych bezpośrednio do rzeźni;

2) nakazuje przeprowadzenie badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkiego świń w stadzie, ustalając minimalną liczbę próbek krwi do pobrania, przy zastosowaniu zasady badania świń w stadzie pozwalającej na wykrycie seroreagentów w stadzie z 95-procentowym prawdopodobieństwem, przyjmując, że odsetek świń zakażonych w obiekcie budowlanym w gospodarstwie wynosi co najmniej 2%.

Liczbę próbek krwi do pobrania od świń w stadach podejrzanych o zakażenie wirusem choroby Aujeszkiego przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Liczba próbek krwi do pobrania od świń w stadach podejrzanych o zakażenie wirusem choroby Aujeszkiego

Liczba świń w stadzie	Liczba próbek krwi do pobrania od świń z każdego obiektu budowlanego w gospodarstwie
1-10	od wszystkich zwierząt w stadzie
11-25	od wszystkich zwierząt w stadzie
26-100	78 ^{*)}
101-500	129
501-1000	138
powyżej 1000	143

^{*)} W przypadku mniejszej liczby świń próbki krwi pobiera się od wszystkich zwierząt.

Za przeprowadzenie badań, o których mowa w pkt 2, od posiadacza świń pobiera się opłaty w wysokości określonej w poz. 4 [załącznika nr 1](#) i poz. 11 [załącznika nr 2](#) do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej.

W przypadku niewykonania przez posiadacza świń wyżej opisanych badań, całe stado poddaje się, z nakazu powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, zabiciu lub ubojowi bez prawa do odszkodowania.

W drodze odstępstwa od zakazów określonych w akapicie drugim pkt 1 powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na przemieszczenie ze stada świń bezpośrednio do rzeźni i wystawić w tym celu świadectwa zdrowia.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania powiatowy lekarz weterynarii nadaje stadu, w drodze decyzji, status stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego.

W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji:

1) zakazuje:

- a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada,
- b) przemieszczania świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych do stada,
- c) używania knurów do krycia naturalnego,
- d) wystawiania świadectw zdrowia dla świń znajdujących się w stadzie;

2) nakazuje:

- a) natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie,
- b) wstępne i końcowe oczyszczanie i odkażanie miejsc, przedmiotów oraz środków transportu, z którymi miały kontakt świny znajdujące się w gospodarstwie, w sposób ustalony w ust. 2.3 - jeżeli dany obiekt budowlany zostanie całkowicie opróżniony.

Powiatowy lekarz weterynarii po nadaniu stadu statusu stada podejrzanego o zakażenie niezwłocznie wprowadza informację o statusie epizootycznym do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w [art. 4](#) ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, prowadzonym w systemie informatycznym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji i Rolnictwa.

2.2.

Kategoryzacja i rejestracja siedzib stad

Do dnia 5 sierpnia 2014 r. wszystkim stadom świń położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarejestrowanym zgodnie z [ustawą](#) z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt został nadany status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego, w drodze decyzji, przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia siedziby stada. Jednakże, w przypadkach, o których mowa w programie, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia siedziby stada nadaje temu stadu, w drodze decyzji, status stada:

- 1) zawieszonego, o którym mowa w ust. 2.1.1.3;
 - 2) podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkiego, o którym mowa w ust. 2.1.2.
- 2.3.

Oczyszczanie i odkażanie

Oczyszczanie polega na usunięciu zakażonego nawozu naturalnego w rozumieniu [ustawy](#) z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033, z późn. zm.) oraz usunięciu innych substancji mogących zawierać czynniki chorobotwórcze z obiektów budowlanych, w których są utrzymywane świny, pomieszczeń gospodarczych i magazynowych, wybiegów i otoczenia obiektów budowlanych, a następnie na ich unieszkodliwieniu.

Oczyszczanie przeprowadza się przy użyciu:

- 1) środków fizycznych - ręcznych narzędzi, sprzętu mechanicznego lub wody pod ciśnieniem;
- 2) produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu na podstawie [ustawy](#) z dnia 13 września 2002 r. o produktach biobójczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 252, z późn. zm.).

Odkazanie polegające na niszczeniu czynników chorobotwórczych obecnych w środowisku jest przeprowadzane przy użyciu:

- 1) środków fizycznych;
- 2) produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu na podstawie przepisów o produktach biobójczych;
- 3) środków biologicznych (z udziałem bakterii nitryfikacyjnych), stosowanych do odkażania obornika i gnojowicy.

Powiatowy lekarz weterynarii w ramach realizacji programu nakazuje oczyszczanie i odkażanie, które przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) spryskuje się produktem biobójczym wszystkie miejsca, w których były utrzymywane świny;
- 2) usuwa się nawóz naturalny i ściółkę;
- 3) sprzęt i wyposażenie obiektów budowlanych, w których były utrzymywane świny, oczyszcza się, jeżeli to konieczne;
- 4) usuwa się tłuszcz i brud ze wszystkich odkażanych powierzchni przy użyciu produktów biobójczych oraz zmywa się je wodą;
- 5) czyści się, a następnie zmywa odkażane powierzchnie przy użyciu produktów biobójczych pod ciśnieniem; produkty te pozostawia się na odkażanych powierzchniach przez okres zalecany przez producenta, nie krócej jednak niż przez 24 godziny;

6) zmywa się odkazane powierzchnie przy użyciu wody pod ciśnieniem, po upływie okresu, o którym mowa w pkt 5;

7) czynności, o których mowa w pkt 5 i 6, wykonuje się dwa razy, w odstępie 7 dni.

Odkazanie obornika przeprowadza się w następujący sposób:

1) na terenie gospodarstwa, w którym stwierdzono chorobę, w pobliżu obiektów budowlanych na podłożu utwardzonym, w miarę nieprzepuszczalnym, wyznacza się miejsce na kopiec z obornikiem o szerokości 2 m i nieograniczonej długości;

2) dno kopca, po wyrównaniu, wykłada się folią, a następnie:

a) nakłada się na folię warstwę obornika niezakażonego (najlepiej pochodzącego od koniowatych lub bydła),

b) układa się zakażony obornik, nadając mu kształt stożka, na wysokość nieprzekraczającą 1,5 m od powierzchni gruntu,

c) przykrywa się ściółką i warstwą ziemi o grubości co najmniej 20 cm,

d) utworzony kopiec polewa się produktem biobójczym i pozostawia się co najmniej na 42 dni.

Gnojowicę i gnojówkę odkaża się w następujący sposób:

1) do zbiornika z gnojówką lub z gnojowicą dodaje się produkt biobójczy;

2) miesza się produkt biobójczy z gnojówką lub z gnojowicą;

3) pozostawia się zawartości tego zbiornika, po uprzednim jego zabezpieczeniu przed dostępem zwierząt, w tym owadów i ptaków, co najmniej na 42 dni.

Odkazanie ściółki lub obornika może być przeprowadzone również przez:

1) spalenie albo użycie pary wodnej o temperaturze nie mniejszej niż 70°C;

2) zakopanie na głębokość uniemożliwiającą dostęp do nich zwierząt.

Powiatowy lekarz weterynarii może określić inne szczególne sposoby oczyszczenia i odkażania gospodarstw, w tym gospodarstw, w których świnie są utrzymywane na otwartym terenie.

Ponowne umieszczenie świń w obiekcie budowlanym w gospodarstwie może nastąpić po upływie co najmniej 15 dni od dnia zakończenia końcowego czyszczenia i odkażania.

Koszty wstępnego i końcowego oczyszczania i odkażania, o których mowa w ust. 2.1.2 akapit siódmy pkt 2 lit. b, są pokrywane z budżetu państwa.

2.4.

Odszkodowanie za zwierzęta zabite lub poddane ubojowi w ramach programu

Za świnie zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii albo za świnie padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez ten organ przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa. Zasady wypłaty odszkodowania określa [art. 49](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

2.5.

Klasyfikacja regionów i procedury monitorowania przebiegu programu

Regionem, zgodnie z [art. 2 pkt 36](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, jest część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o powierzchni co najmniej 2000 km², która obejmuje co najmniej jeden powiat.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń po uzyskaniu przez wszystkie stada w regionie statusu stada:

- 1) wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego lub
- 2) wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego - szczepionego

- powiatowy lekarz weterynarii nadał tym stadom, w drodze decyzji, status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego oraz zakazuje szczepienia w tych stadach.

Zgodnie z ww. załącznikiem, powiatowy lekarz weterynarii przekazał wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii informacje o uzyskaniu przez wszystkie stada w powiecie statusu stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego.

Region, w którym wszystkie stada zostały uznane za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego, uzyskał status regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego.

Właściwy wojewódzki lekarz weterynarii przekazał Głównemu Lekarzowi Weterynarii informację o uzyskaniu przez region położony na obszarze województwa statusu regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego. Główny Lekarz Weterynarii przekazał te informacje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

Główny Lekarz Weterynarii zamieszcza na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii wykaz regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego.

W przypadku gdy w okresie 24 miesięcy od uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za wolne od wirusa choroby Aujeszkiego u świń, na których jest prowadzony zatwierdzony program zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego, na terytorium tym lub w regionie nie zarejestrowano żadnych objawów klinicznych, patologicznych ani dodatnich wyników badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkiego u świń wykonanych w ramach stałego monitorowania choroby prowadzonego zgodnie z ust. 2.1.1.1 i 2.1.1.2, Główny Lekarz Weterynarii może wystąpić do Komisji Europejskiej o uznanie tego terytorium lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego. Dodatkowo Główny Lekarz Weterynarii,

podejmując decyzję o wystąpieniu do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uznanie poszczególnych regionów Rzeczypospolitej Polskiej za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego, bierze pod uwagę sytuację epizootyczną w odniesieniu do choroby Aujeszkiego w pozostałych regionach Rzeczypospolitej Polskiej oraz możliwość spełnienia przez te regiony dodatkowych wymagań dla handlu wewnątrzwspólnotowego świniami, które dla regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego są określone w [decyzji](#) Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Regionem urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkiego w rozumieniu programu jest część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o powierzchni co najmniej 2000 km², która obejmuje co najmniej jeden powiat, i który to region jest wymieniony w [załączniku I](#) do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Informacje niezbędne do monitorowania realizacji programu powiatowi lekarze weterynarii przekazują wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii w zestawieniu zbiorczym informacje uzyskane od powiatowych lekarzy weterynarii.

Po zakończeniu każdego okresu sprawozdawczego, w którym był realizowany program, powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii sprawozdanie z realizacji programu.

Wojewódzki lekarz weterynarii po otrzymaniu i analizie sprawozdań od powiatowych lekarzy weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii sprawozdanie zbiorcze.

Zakres i terminy przekazywania sprawozdań ustala Główny Lekarz Weterynarii, biorąc pod uwagę w szczególności cel sporządzenia sprawozdania oraz adresata sprawozdania. Sprawozdanie z realizacji programu zawiera co najmniej:

- 1) liczbę zbadanych stad;
- 2) liczbę pobranych i zbadanych próbek krwi;
- 3) wyniki badań.

Zgodnie z [decyzją](#) Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie, Główny Lekarz Weterynarii co najmniej raz w roku przekazuje Komisji Europejskiej informacje o występowaniu choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wraz ze szczegółowymi danymi dotyczącymi programu zwalczania i monitorowania tej choroby, według jednolitych kryteriów ustanowionych w [załączniku IV](#) do tej decyzji.

Główny Lekarz Weterynarii przesyła Komisji Europejskiej sprawozdania z realizacji programu, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

2.6.

Zasady obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do przemieszczania zwierząt między stadami oraz do rzeźni

Podstawą zwalczania choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz oceny i monitorowania sytuacji epizootycznej w stadach zarodowych i stadach o pełnym cyklu produkcyjnym, jest wzmożony nadzór nad przemieszczaniem świń między stadami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do rzeźni.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w świadectwo zdrowia zaopatruje się przesyłki:

- 1) świń wprowadzanych do stad, punktów kopulacyjnych i punktów skupu oraz na targi, pokazy, wystawy i konkursy;
- 2) świń przeznaczonych do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie i zawieszonych.

Nie wymaga się świadectw zdrowia dla świń przemieszczanych do rzeźni ze stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego oraz z punktów skupu do rzeźni, pod warunkiem, że świnię tę są bezpośrednio przemieszczane z gospodarstwa pochodzenia lub punktu skupu do rzeźni. Za bezpośrednie przemieszczanie świń do rzeźni należy rozumieć załadunek świń na środek transportu w gospodarstwie ich pochodzenia lub w punkcie skupu, a następnie ich wyładowanie na terenie rzeźni.

Zgodnie z [art. 3 ust. 2 pkt 5 lit. b](#) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej nadzór nad przemieszczaniem zwierząt sprawuje powiatowy lekarz weterynarii. Kontroli przemieszczeń dokonuje się na każdym etapie realizacji programu.

2.6.1.

Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń oraz materiału biologicznego między stadami

Do stada zarodowego, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz stada tuczników, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego, mogą być wprowadzane świnię oraz ich materiał biologiczny, pochodzące ze stada o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkiego.

Na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu mogą być wprowadzane świnię, które spełniają następujące wymagania:

- 1) są oznakowane, zgodnie z [ustawą](#) z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, oraz
- 2) pochodzą ze stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego.

Świnię wprowadzane do stad znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu zaopatruje się w świadectwo zdrowia wystawiane przez organ Inspekcji Weterynaryjnej lub upoważnionego przez ten organ urzędowego lekarza weterynarii na podstawie [art. 26 ust. 1](#)

ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, które zawiera co najmniej następujące informacje:

- 1) nazwę organu wydającego świadectwo;
- 2) numer świadectwa;
- 3) liczbę świń;
- 4) numery identyfikacyjne świń;
- 5) pochodzenie świń;
- 6) przeznaczenie świń, jeżeli jest możliwe do określenia;
- 7) środek transportu, którym świnię są przewożone, i jego numer rejestracyjny;
- 8) o spełnianiu przez świnię wymagań zdrowotnych określonych w przepisach [ustawy](#) z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 9) informację o występowaniu choroby Aujeszkiego w stadzie pochodzenia świń;
- 10) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

Kto kupuje świnię na targu, ma obowiązek posiadać świadectwo zdrowia potwierdzające jej pochodzenie.

Do stad znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się materiał biologiczny pochodzący wyłącznie z centrum pozyskiwania nasienia świń o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkiego. W tym celu lekarz weterynarii nadzorujący centrum pozyskiwania nasienia świń, na podstawie decyzji powiatowego lekarza weterynarii o nadaniu stada statusu w odniesieniu do choroby Aujeszkiego, w orzeczeniu lekarsko-weterynaryjnym o zdrowiu i przydatności do rozrodu świń dokonuje, w sposób czytelny, adnotacji: "zgodnie z decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w ... nr ... z dnia ... - urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego u świń", i potwierdza ją własnoręcznym podpisem oraz pieczęcią z imieniem i nazwiskiem.

Przed wystawieniem świadectwa zdrowia dla świń wprowadzanych do stada znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z innego stada lub punktu skupu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia zwierząt sprawdza, jaki status ma stado, z którego pochodzą świnię, a także powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia świń o planowanym przemieszczeniu świń. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce przeznaczenia zwierząt sprawdza status stada, do którego zwierzęta będą wprowadzane, oraz przekazuje informację na ten temat powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsce pochodzenia świń. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia świń wystawia świadectwo zdrowia w każdym przypadku przemieszczenia świń, zgodnie z ust. 2.6.

2.6.2.

Zasady obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń do rzeźni

Poddanie ubojowi świń pochodzących ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie oraz zawieszonego dokonuje się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni. Posiadacz świń informuje powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla siedziby stada o planowanym terminie przemieszczania świń do rzeźni, a ten informuje o tym niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni.

Środki transportu, którymi jest dokonywany transport świń do rzeźni, powinny być oczyszczone i odkażone bezpośrednio przed i po transporcie. Dopuszcza się przewóz świń bezpośrednio do uboju w rzeźni ze stad podejrzanego o zakażenie oraz zawieszonych po drogach publicznych lub prywatnych, z wyłączeniem dróg w gospodarstwie, w którym znajdują się stada o statusie urzędowo wolnym od choroby Aujeszkiego.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzorujący rzeźnię powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na siedzibę stada, z którego zostały wyprowadzone świny pochodzące ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie oraz zawieszonego, o przemieszczeniu świń do rzeźni, określając co najmniej datę dostarczenia świń do rzeźni oraz ich liczbę.

Świnie, które mają zostać poddane ubojowi w rzeźni, pochodzące ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie oraz zawieszonego, zaopatruje się w świadectwo zdrowia oznaczone czerwonym paskiem, wystawiane przez organ Inspekcji Weterynaryjnej lub upoważnionego przez ten organ urzędowego lekarza weterynarii na podstawie [art. 26 ust. 1](#) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, które zawiera co najmniej następujące informacje:

- 1) nazwę organu wydającego świadectwo;
- 2) numer świadectwa;
- 3) liczbę świń;
- 4) numery identyfikacyjne świń;
- 5) pochodzenie świń;
- 6) przeznaczenie świń;
- 7) środek transportu, którym świny są przewożone, i jego numer rejestracyjny;
- 8) o spełnianiu przez świny wymagań zdrowotnych określonych w przepisach [ustawy](#) z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 9) o występowaniu choroby Aujeszkiego w stadzie pochodzenia świń;

10) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

2.6.3.

Oplaty za wystawianie świadectw zdrowia oraz wynagrodzenia

Oplatę za wystawianie świadectw zdrowia, o których mowa w ust. 2.6.1, pobiera się w wysokości określonej w poz. 3 [załącznika nr 1](#) do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej, powiększonej o koszty dojazdu, o których mowa w [§ 2 pkt 2](#) tego rozporządzenia.

W przypadku opłat za wystawienie świadectw zdrowia dla prosiąt należy przyjąć, że prosię oznacza młode zwierzę z gatunku świnia do osiągnięcia masy 20 kg.

Wyznaczonemu lekarzowi weterynarii za wystawienie świadectwa zdrowia przysługuje wynagrodzenie w wysokości określonej w poz. 3 [załącznika](#) do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii, powiększone o koszty dojazdu, o których mowa w [§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. a](#) tego rozporządzenia.

W przypadku gdy podczas wizyty w ramach realizacji programu w gospodarstwie, w którym - zgodnie z informacją uzyskaną z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - powinny przebywać świnie, wyznaczony lekarz weterynarii stwierdzi brak świń, przysługuje mu wynagrodzenie w wysokości ustalonej w poz. 29 [załącznika](#) do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii powiększone o koszty dojazdu, o których mowa w [§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. a](#) tego rozporządzenia.

Osobom wykonującym czynności pomocnicze w zakresie poskramiania świń i prowadzenia dokumentacji w związku z realizacją programu przysługuje wynagrodzenie zgodnie z [§ 3](#) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii.

Nie pobiera się opłat za wystawienie świadectwa zdrowia, o którym mowa w ust. 2.6.2.

2.7.

Warunki obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń między regionami w handlu wewnątrzwspólnotowym

Zasady przemieszczania świń w handlu wewnątrzwspólnotowym między państwami członkowskimi Unii Europejskiej odnoszące się do choroby Aujeszkego reguluje [decyzja](#) Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie. Zgodnie z tą [decyzją](#) państwami lub

regionami Unii Europejskiej wolnymi od choroby Aujeszkiego są państwa lub regiony wymienione w [załączniku I](#) do tej decyzji, a państwami lub regionami prowadzącymi oficjalny program zwalczania choroby Aujeszkiego są państwa lub regiony wymienione w [załączniku II](#) do tej decyzji.

[Decyzja](#) Komisji 2010/434/UE z dnia 6 sierpnia 2010 r. zmieniającą załączniki I i II do decyzji 2008/185/WE w odniesieniu do włączenia Słowenii do wykazu państw członkowskich wolnych od choroby Aujeszkiego, a Polski oraz regionów Hiszpanii do wykazu państw członkowskich, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli tej choroby (Dz. Urz. UE L 208 z 07.08.2010, str. 5), Rzeczpospolita Polska została uznana za państwo członkowskie Unii Europejskiej, w którym wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli choroby Aujeszkiego.

Świnie pochodzące z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przemieszczane w ramach handlu wewnątrzwspólnotowego do innych państw członkowskich Unii Europejskiej lub ich regionów, powinny:

1) spełniać warunki określone w [art. 1](#) lub [art. 2](#) decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie - w przypadku gdy są przemieszczane do państw członkowskich lub ich regionów wolnych od choroby Aujeszkiego, których wykaz znajduje się w [załączniku I](#) do tej decyzji;

2) spełniać warunki określone w [art. 3](#) lub [art. 4](#) decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie - w przypadku gdy są przemieszczane do państw członkowskich lub ich regionów, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program zwalczania choroby Aujeszkiego, których wykaz znajduje się w [załączniku II](#) do tej decyzji;

3) spełniać warunki określone w [ustawie](#) z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz w [rozporządzeniu](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych w handlu bydłem i świniami (Dz. U. Nr 11, poz. 58);

4) podczas transportu do państw członkowskich lub ich regionów, wymienionych w [załączniku I](#) lub [II](#) do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie lub tranzytu, nie mieć kontaktu ze świniami o innym lub nieznanym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkiego.

Świnie pochodzące z terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, przemieszczane w ramach handlu wewnątrzwspólnotowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powinny spełniać warunki określone w [art. 3](#) lub [art. 4](#) decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie - w przypadku gdy są przemieszczane z państw członkowskich lub ich regionów, w których został wprowadzony zatwierdzony krajowy program zwalczania choroby

Aujeszkyego, których wykaz znajduje się w [załączniku II](#) do tej decyzji, lub z państw członkowskich lub ich regionów niewymienionych w [załącznikach I](#) lub [II](#) do tej decyzji.

W przypadku uznania przez Komisję Europejską regionów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego u świń, świnię pochodzące z terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, przemieszczane w ramach handlu wewnątrzwspólnotowego na obszar tych regionów, powinny spełniać warunki określone w [art. 1](#) lub [art. 2](#) decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Kontrolę weterynaryjną świń przemieszczanych w ramach handlu przeprowadza się zgodnie z przepisami [ustawy](#) z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 145, z późn. zm.).

Świnie oraz nasienie, zarodki i komórki jajowe pozyskiwane od świń, będące przedmiotem handlu, powinny być zaopatrzone w świadectwo zdrowia zgodne z wzorem określonym w [rozporządzeniu](#) Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzwspólnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 94 z 31.03.2004, str. 44; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 43, str. 354) oraz zawierać informacje, o których mowa w [art. 7](#) decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

3.

Środki przewidziane programem

3.1.

Władza centralna odpowiedzialna za nadzór i koordynację w województwach, na których obszarze program jest realizowany, oraz laboratoria właściwe do wykonywania badań w kierunku choroby Aujeszkyego

Zgodnie z [art. 57 ust. 8](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii sprawuje nadzór nad realizacją programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o postępach w realizacji ww. programu, zgodnie z [art. 6](#) decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie oraz [art. 8](#) dyrektywy Rady 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy bydłem i trzodą chlewną (Dz. Urz. WE L 121 z 29.07.1964, str. 1977, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 13).

Laboratoriami właściwymi do wykonywania badań w kierunku choroby Aujeszkyego u świń w ramach programu są laboratoria wyznaczone przez Głównego Lekarza Weterynarii,

zgodnie z [art. 25 ust. 3](#) i [art. 25a ust. 5](#) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 256 i 1692) Zakład Chorób Świń Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach jest krajowym laboratorium referencyjnym dla choroby Aujeszkyego. Krajowe laboratorium referencyjne jest odpowiedzialne za kontrolę jakości testów ELISA przed dopuszczeniem ich do stosowania oraz za produkcję i standaryzację krajowych surowic referencyjnych, zgodnie z wspólnotową surowicą referencyjną ([załącznik III](#) do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie).

3.2.

Wskazanie obszarów geograficznych, na których jest realizowany program

Program zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń jest realizowany na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Programem zostaną objęte następujące województwa:

1) dolnośląskie;	9) podkarpackie;
2) kujawsko-pomorskie;	10) podlaskie;
3) lubuskie;	11) pomorskie;
4) lubelskie;	12) śląskie;
5) łódzkie;	13) świętokrzyskie;
6) małopolskie;	14) warmińsko-mazurskie;
7) mazowieckie;	15) wielkopolskie;
8) opolskie;	16) zachodniopomorskie.

W odniesieniu do regionów położonych na obszarze poszczególnych województw Główny Lekarz Weterynarii wystąpi do Komisji Europejskiej o uznanie tych regionów za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

[wzór](#)

3.3.

Podstawa prawna do wdrożenia działań objętych programem

3.3.1.

Akty prawne stanowiące podstawę do rejestracji stad

- 1) [ustawa](#) z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2012 r. poz. 86, z późn. zm.);
- 2) [ustawa](#) z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;

3) [ustawa](#) z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

3.3.2.

Akty prawne stanowiące podstawę do identyfikacji i rejestracji zwierząt

1) [ustawa](#) z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;

2) [ustawa](#) z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;

3) [rozporządzenie](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 220, poz. 1635, z późn. zm.).

Oznakowania świń w Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się przez założenie kolczyka na lewą małżowinę uszną zwierzęcia lub wytatuowanie w obu małżowinach usznych albo na grzbiecie zwierzęcia numeru siedziby stada, nadanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zgodnie z [art. 17 ust. 4](#) ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, koszty związane z oznakowaniem świń ponosi ich posiadacz.

W przypadku świń, dla których na podstawie przepisów [ustawy](#) z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich istnieje obowiązek prowadzenia rejestru i księgi, dokonuje się indywidualnego oznakowania każdej świni. Koszty związane z indywidualnym oznakowaniem świń w stadzie w takim przypadku ponosi ich posiadacz.

Indywidualnego oznakowania świń innych niż wyżej wymienione dokonuje urzędowy lekarz weterynarii przez założenie kolczyka z kolejnym numerem zwierzęcia w stadzie lub kolejnym numerem kolczyka w powiecie. Kolejny numer zwierzęcia w stadzie lub kolejny numer kolczyka w powiecie musi być wykonany w sposób trwały i czytelny, a koszty związane z indywidualnym oznakowaniem świni w stadzie ponosi budżet państwa.

4.

Wyniki realizacji programów zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń w latach 2006-2013

4.1.

Rozwój choroby

4.1.1.

Dane dotyczące stad

[wzór](#)

4.1.2.

Dane dotyczące zwierząt

[wzór](#)

4.2.

Dane rozwarstwione dotyczące badań przeprowadzonych w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

[wzór](#)

4.3.

Dane dotyczące liczby zakażonych stad i zakażonych sztuk zwierząt

[wzór](#)

4.4.

Dane dotyczące statusu stad pod koniec każdego roku

[wzór](#)

4.5.

Dane dotyczące programów szczepień

[wzór](#)

5.

Analiza szacunkowych kosztów programu oraz przewidywanych korzyści wynikających z wprowadzenia programu

Do wyliczenia szacunkowych kosztów programu w latach 2015-2017 przyjęto, że stałemu monitorowaniu choroby w 2015 r. będzie podlegać 100% stad świń. Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania w ramach stałego monitorowania choroby w roku 2015 określa tabela nr 5 i 6. Liczba ta wynosi 4 708 207 próbek krwi. W celu ustalenia szacunkowej liczby próbek krwi do pobrania w 2016 r. przyjęto, że badaniu w ramach stałego monitorowania choroby podlegać będzie 1/2 stad świń. Powyższe wynika z założenia, że do końca 2015 r. 1/2 regionów Rzeczypospolitej Polskiej będzie uznana przez Komisję Europejską za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego. Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania w ramach stałego monitorowania choroby w roku 2016 określa tabela nr 7 i 8. Liczba ta wynosi 2 354 104 próbek krwi. Natomiast w celu ustalenia szacunkowej liczby próbek krwi do pobrania w 2017 r. przyjęto, że badaniu w ramach stałego monitorowania choroby podlegać będzie 1/4 stad świń. Powyższe wynika z założenia, że do końca 2016 r. 3/4 regionów Rzeczypospolitej Polskiej będzie uznana przez Komisję Europejską za oficjalnie wolne od choroby Aujeszkyego. Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania w ramach stałego monitorowania choroby w roku 2017 określa tabela nr 9 i 10. Liczba ta wynosi 1 177 053 próbek krwi.

Dane dotyczące liczby stad świń pochodzą z Centralnej Bazy Danych Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na dzień 31 marca 2014 r.

Wyliczenie szacunkowej liczby próbek krwi do pobrania w ramach stałego monitorowania choroby w latach 2015-2017 przedstawiają:

1) tabele nr 5, 7 i 9 - dla stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym;

2) tabele nr 6, 8 i 10 - dla stad tuczników.

Tabela 5. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w ramach stałego monitorowania choroby w 2015 r.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie zarodowym i o pełnym cyklu produkcyjnym	Liczba stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym danej wielkości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (100% wszystkich stad)	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek krwi w jednym obiekcie budowlanym w gospodarstwie	Ogólna liczba pobieranych próbek krwi
1-10	62 968	1	4	251 872
11 -25	27 905	1	8	223 240
26-100	22 270	1,2	24	641 376
101-500	6 861	1,5	26	267 579
501-1000	882	2,5	28	61 740
powyżej 1000	880	5	28	123 200
RAZEM	121 766	-	-	1 569 007

Tabela 6. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od tuczników w stadach tuczników w ramach stałego monitorowania choroby w 2015 r.

Liczba tuczników w stadach tuczników	Liczba stad tuczników danej wielkości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (100% wszystkich tuczników w stadach tuczników)	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek krwi w jednym obiekcie budowlanym	Ogólna liczba pobieranych próbek krwi
1-10	76 960	1	5	384 800
11-25	34 107	1	10	341 070
26-100	27 219	1,2	40	1 306 512
101-500	8 385	1,5	51	641 453
501-1000	1 078	2,5	57	153 615
powyżej 1000	1 075	5	58	311 750
RAZEM	148 824	-	-	3 139 200

Tabela 7. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w ramach stałego monitorowania choroby w 2016 r.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie zarodowym i o pełnym cyklu produkcyjnym	Liczba stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym danej wielkości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (50% wszystkich stad)	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek krwi w jednym obiekcie budowlanym w gospodarstwie	Ogólna liczba pobieranych próbek krwi
1-10	31 484	1	4	125 936
11-25	13 953	1	8	111 620
26-100	11 135	1,2	24	320 688
101-500	3 431	1,5	26	133 790
501-1000	441	2,5	28	30 870
powyżej 1000	440	5	28	61 600
RAZEM	60 883	-	-	784 504

Tabela 8. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od tuczników w stadach tuczników w ramach stałego monitorowania choroby w 2016 r.

Liczba tuczników w stadach tuczników	Liczba stad tuczników danej wielkości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (50% wszystkich tuczników w stadach tuczników)	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek krwi w jednym obiekcie budowlanym	Ogólna liczba pobieranych próbek krwi
1-10	38 480	1	5	192 400
11-25	17 054	1	10	170 535
26-100	13 610	1,2	40	653 256
101-500	4 193	1,5	51	320 726
501-1000	539	2,5	57	76 808
powyżej 1000	538	5	58	155 875
RAZEM	74 412	-	-	1 569 600

Tabela 9. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w ramach stałego monitorowania choroby w 2017 r.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie	Liczba stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym	Przewidywana średnia liczba obiektów	Liczba pobieranych próbek krwi w	Ogólna liczba pobieranych
---	--	--------------------------------------	----------------------------------	---------------------------

zarodowym i o pełnym cyklu produkcyjnym	danej wielkości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (25% wszystkich stad)	budowlanych w gospodarstwie	jednym obiekcie budowlanym w gospodarstwie	próbek krwi
1-10	15 742	1	4	62 968
11-25	6 976	1	8	55 810
26-100	5 568	1,2	24	160 344
101-500	1 715	1,5	26	66 895
501-1000	221	2,5	28	15 435
powyżej 1000	220	5	28	30 800
RAZEM	30 442	-	-	392 252

Tabela 10. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od tuczników w stadach tuczników w ramach stałego monitorowania choroby w 2017 r.

Liczba tuczników w stadach tuczników	Liczba stad tuczników danej wielkości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (25% wszystkich tuczników w stadach tuczników)	Przewidywana średnia liczba obiektów budowlanych w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek krwi w jednym obiekcie budowlanym	Ogólna liczba pobieranych próbek krwi
1-10	19 240	1	5	96 200
11-25	8 527	1	10	85 268
26-100	6 805	1,2	40	326 628
101-500	2 096	1,5	51	160 363
501-1000	270	2,5	57	38 404
powyżej 1000	269	5	58	77 938
RAZEM	37 206	-	-	784 801

Szacunkowe zestawienie kosztów realizacji programu w latach 2015-2017 przedstawiają tabele nr 11-13.

Tabela 11. Szacunkowe zestawienie kosztów realizacji programu w 2015 r.

Wszystkie wartości są podane bez VAT

[wzór](#)

¹⁾ Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na rok 2015.

²⁾ Średni koszt analizy laboratoryjnej jednej próbki krwi wykonanej przy zastosowaniu testu ELISA, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

³⁾ Średnie wynagrodzenie za pobranie jednej próbki krwi określone na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r. Zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii wynagrodzenie za pobranie krwi do badań wynosi:

a) 19,50 zł za pierwszą sztukę w stadzie,

b) 5,85 zł za każde zwierzę od 2 do 5 sztuk w stadzie,

c) 4,42 zł za każde następne zwierzę w stadzie powyżej 5 sztuk.

⁴⁾ Zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii wynagrodzenie za czynności pomocnicze przy pobraniu próbek krwi do badań wynosi 12 zł/1h.

Na potrzeby wyliczenia kosztów szacunkowych przyjęto koszt jednostkowy za czynności pomocnicze przy pobraniu jednej próbki krwi. Średni koszt jednostkowy określono na podstawie jednostek wskazanych przez poszczególne województwa, wykonanych w 2013 r. Przyjęto, że lekarz weterynarii pobiera w ciągu godziny średnio 8 próbek krwi (1 014 782 próbki krwi pobrane w 2013 r./126 019 h przepracowanych przez osoby pełniące czynności pomocnicze w 2013 r.), co oznacza, że średni koszt wynagrodzenia za czynności pomocnicze przy pobraniu jednej próbki krwi przez lekarza weterynarii wyniósł 1,50 zł (12 zł/8 próbek krwi).

⁵⁾ Najniższy koszt zakupu jednego kolczyka dla świni, zgodnie z listą dostawców kolczyków dla zwierząt zamieszczoną na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

⁶⁾ Średni koszt zakupu jednego zestawu do pobierania krwi (igłoprobówek) wyliczony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

⁷⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że koszt utylizacji jednego kg odpadów łącznie z pojemnikami wynosi 2,74 zł - jedna próbka z zawartością waży maksymalnie 0,015 kg, a na jeden kg odpadów przypada 67 probówek.

⁸⁾ Średni koszt wypłaty odszkodowania za świnię poddaną ubojowi lub zabłą z nakazu powiatowego lekarza weterynarii, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

⁹⁾ Średni koszt wypłaty odszkodowania za świnię padłą w wyniku przeprowadzenia zabiegu nakazanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

Do określenia wysokości odszkodowania za świnie padłe w wyniku przeprowadzania zabiegów nakazanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej stosuje się przepisy [rozdziału 8](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (w szczególności [art. 49 ust. 3](#) i [4](#) tej ustawy).

¹⁰⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa ciała świni wynosi około 100 kg, a cena unieszkodliwienia jednego kg zwłok zwierzęcych wraz z dowozem do zakładu przetwórczego - 0,90 zł (jedna tona - 900 zł).

Tabela 12. Szacunkowe zestawienie kosztów programu w 2016 r.

Wszystkie wartości są podane bez VAT

[wzór](#)

¹⁾ Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2016.

²⁾ Średni koszt analizy laboratoryjnej jednej próbki krwi wykonanej przy zastosowaniu testu ELISA, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

³⁾ Średnie wynagrodzenie za pobranie jednej próbki krwi określone na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r. Zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii wynagrodzenie za pobranie krwi do badań wynosi:

a) 19,50 zł za pierwszą sztukę w stadzie,

b) 5,85 zł za każde zwierzę od 2 do 5 sztuk w stadzie,

c) 4,42 zł za każde następne zwierzę w stadzie powyżej 5 sztuk.

⁴⁾ Zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii wynagrodzenie za czynności pomocnicze przy pobraniu próbek krwi do badań wynosi 12 zł/1h.

Na potrzeby wyliczenia kosztów szacunkowych przyjęto koszt jednostkowy za czynności pomocnicze przy pobraniu jednej próbki krwi. Średni koszt jednostkowy określono na podstawie jednostek wskazanych przez poszczególne województwa, wykonanych w 2013 r. Przyjęto, że lekarz weterynarii pobiera w ciągu godziny średnio 8 próbek krwi (1 014 782 próbki krwi pobrane w 2013 r. /126 019 h przepracowanych przez osoby pełniące czynności pomocnicze w 2013 r.), co oznacza, że średni koszt wynagrodzenia za czynności pomocnicze przy pobraniu jednej próbki krwi przez lekarza weterynarii wyniósł 1,50 zł (12 zł/8 próbek krwi).

⁵⁾ Najniższy koszt zakupu jednego kolczyka dla świni, zgodnie z listą dostawców kolczyków dla zwierząt zamieszczoną na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

⁶⁾ Średni koszt zakupu jednego zestawu do pobierania krwi (igłoprobówek) wyliczony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

⁷⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że koszt utylizacji jednego kg odpadów łącznie z pojemnikami wynosi 2,74 zł - jedna probówka z zawartością waży maksymalnie 0,015 kg, a na jeden kg odpadów przypada 67 probówek.

⁸⁾ Średni koszt wypłaty odszkodowania za świnię poddaną ubojowi lub zabłą z nakazu powiatowego lekarza weterynarii, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

⁹⁾ Średni koszt wypłaty odszkodowania za świnię padłą w wyniku przeprowadzenia zabiegu nakazanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

Do określenia wysokości odszkodowania za świnię padłą w wyniku przeprowadzania zabiegów nakazanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej stosuje się przepisy [rozdziału 8](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (w szczególności [art. 49 ust. 3](#) i [4](#) tej ustawy).

¹⁰⁾ Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa ciała świni wynosi około 100 kg, a cena unieszkodliwienia jednego kg zwłok zwierzęcych wraz z dowozem do zakładu przetwórczego - 0,90 zł (jedna tona - 900 zł).

Tabela 13. Szacunkowe zestawienie kosztów programu w 2017 r.

Wszystkie wartości są podane bez VAT

[wzór](#)

¹⁾ Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2017.

²⁾ Średni koszt analizy laboratoryjnej jednej próbki krwi wykonanej przy zastosowaniu testu ELISA, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

³⁾ Średnie wynagrodzenie za pobranie jednej próbki krwi określone na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r. Zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii wynagrodzenie za pobranie krwi do badań wynosi:

a) 19,50 zł za pierwszą sztukę w stadzie,

b) 5,85 zł za każde zwierzę od 2 do 5 sztuk w stadzie,

c) 4,42 zł za każde następne zwierzę w stadzie powyżej 5 sztuk.

4) Zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii wynagrodzenie za czynności pomocnicze przy pobraniu próbek krwi do badań wynosi 12 zł/1h.

Na potrzeby wyliczenia kosztów szacunkowych przyjęto koszt jednostkowy za czynności pomocnicze przy pobraniu jednej próbki krwi. Średni koszt jednostkowy określono na podstawie jednostek wskazanych przez poszczególne województwa, wykonanych w 2013 r. Przyjęto, że lekarz weterynarii pobiera w ciągu godziny średnio 8 próbek krwi (1 014 782 próbki krwi pobrane w 2013 r./126 019 h przepracowanych przez osoby pełniące czynności pomocnicze w 2013 r.), co oznacza, że średni koszt wynagrodzenia za czynności pomocnicze przy pobraniu jednej próbki krwi przez lekarza weterynarii wyniósł 1,50 zł (12 zł/8 próbek krwi).

5) Najniższy koszt zakupu jednego kolczyka dla świni, zgodnie z listą dostawców kolczyków dla zwierząt zamieszczoną na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

6) Średni koszt zakupu jednego zestawu do pobierania krwi (igłoprobówek), na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

7) Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że koszt utylizacji jednego kg odpadów łącznie z pojemnikami wynosi 2,74 zł - jedna probówka z zawartością waży maksymalnie 0,015 kg, a na jeden kg odpadów przypada 67 probówek.

8) Średni koszt wypłaty odszkodowania za świnię poddaną ubojowi lub zabłą z nakazu powiatowego lekarza weterynarii, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

9) Średni koszt wypłaty odszkodowania za świnię padłą w wyniku przeprowadzenia zabiegu nakazanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, określony na podstawie kosztów poniesionych przez poszczególne województwa w 2013 r.

Do określenia wysokości odszkodowania za świnię padłą w wyniku przeprowadzania zabiegów nakazanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej stosuje się przepisy [rozdziału 8](#) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (w szczególności [art. 49 ust. 3](#) i [4](#) tej ustawy).

10) Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa ciała świni wynosi około 100 kg, a cena unieszkodliwienia jednego kg zwłok zwierzęcych wraz z dowozem do zakładu przetwórczego - 0,90 zł (jedna tona - 900 zł).

Celem realizacji programu jest uwolnienie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od choroby Aujeszkiego oraz wpisanie Rzeczypospolitej Polskiej do [załącznika I](#) do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Od 2010 r., zgodnie z [decyzją](#) Komisji 2010/434/UE z dnia 6 sierpnia 2010 r. zmieniającą załączniki I i II do decyzji 2008/185/WE w odniesieniu do włączenia Słowenii do wykazu państw członkowskich wolnych od choroby Aujeszkiego, a Polski oraz regionów Hiszpanii do wykazu państw członkowskich, w których wprowadzony został zatwierdzony krajowy program kontroli tej choroby (Dz. Urz. UE L 208 z 07.08.2010, str. 5), Rzeczpospolita Polska jest państwem członkowskim prowadzącym zatwierdzony program kontroli choroby Aujeszkiego u świń. Wpisanie Rzeczypospolitej Polskiej do wykazu państw członkowskich prowadzących zatwierdzony krajowy program kontroli choroby Aujeszkiego umożliwia handel świniami z państwami członkowskimi Unii Europejskiej, które również prowadzą zatwierdzony program zwalczania tej choroby.

Ponadto umożliwiony został, po spełnieniu dodatkowych warunków weterynaryjnych, handel trzodą chlewną z krajami spoza Unii Europejskiej uznanymi przez Komisję Europejską za wolne od tej choroby.

W dalszej kolejności realizacja programu ma umożliwić swobodny handel świniami bez konieczności potwierdzania dodatkowych gwarancji w odniesieniu do choroby Aujeszkiego u świń.

Ponadto realizacja programu ma wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów, gdyż doprowadzi do poprawy sytuacji epizootycznej pogłowia świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.